

1150 Zalewy i jeziora przymorskie (laguny)

Przedmiotowe siedlisko przyrodnicze składa się z dwóch podtypów:

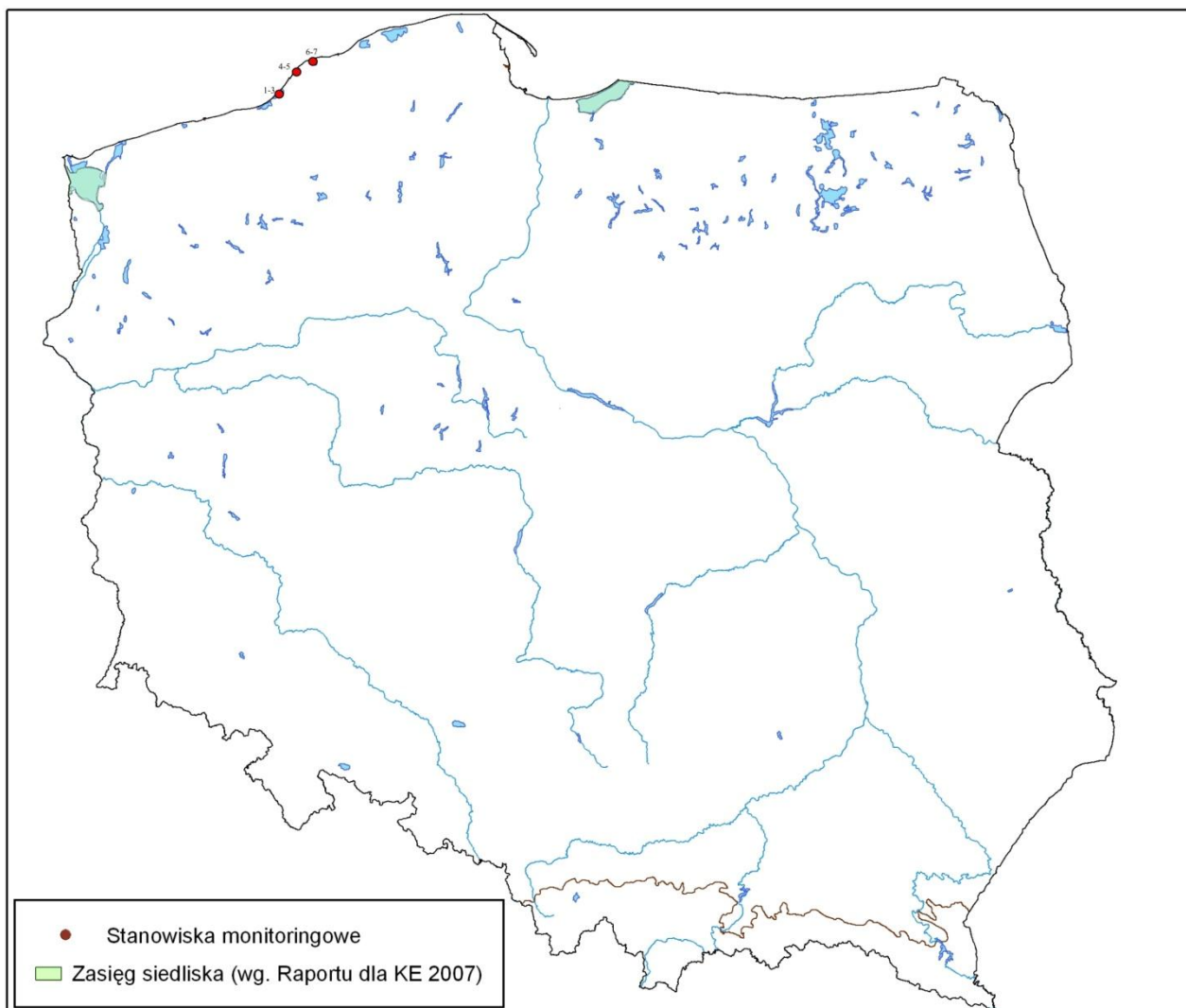
1150-1 Zalewy

1150-2 Jeziora przybrzeżne

W roku 2008 prowadzono badania jezior przybrzeżnych, podtyp siedliska 1150-2.

Liczba i lokalizacja powierzchni monitorowanych

Identyfikację siedliska dokonano według Poradników Siedlisk i Gatunków (Herbich 2004). Badania terenowe prowadził 1 ekspert, na 7 stanowiskach zlokalizowanych w trzech obszarach. Jako „obszar” należy rozumieć poszczególne badane jezioro. Monitoring przeprowadzono w roku 2008 po raz pierwszy, należy go więc traktować jako zintegrowany.

Monitoring wykonano na następujących obszarach:

- **jeziro Bukowo**
  - stanowisko 1
  - stanowisko 2
  - stanowisko 3
- **jeziro Kopań**
  - stanowisko 4
  - stanowisko 5
- **jeziro Wicko**
  - stanowisko 6
  - stanowisko 7

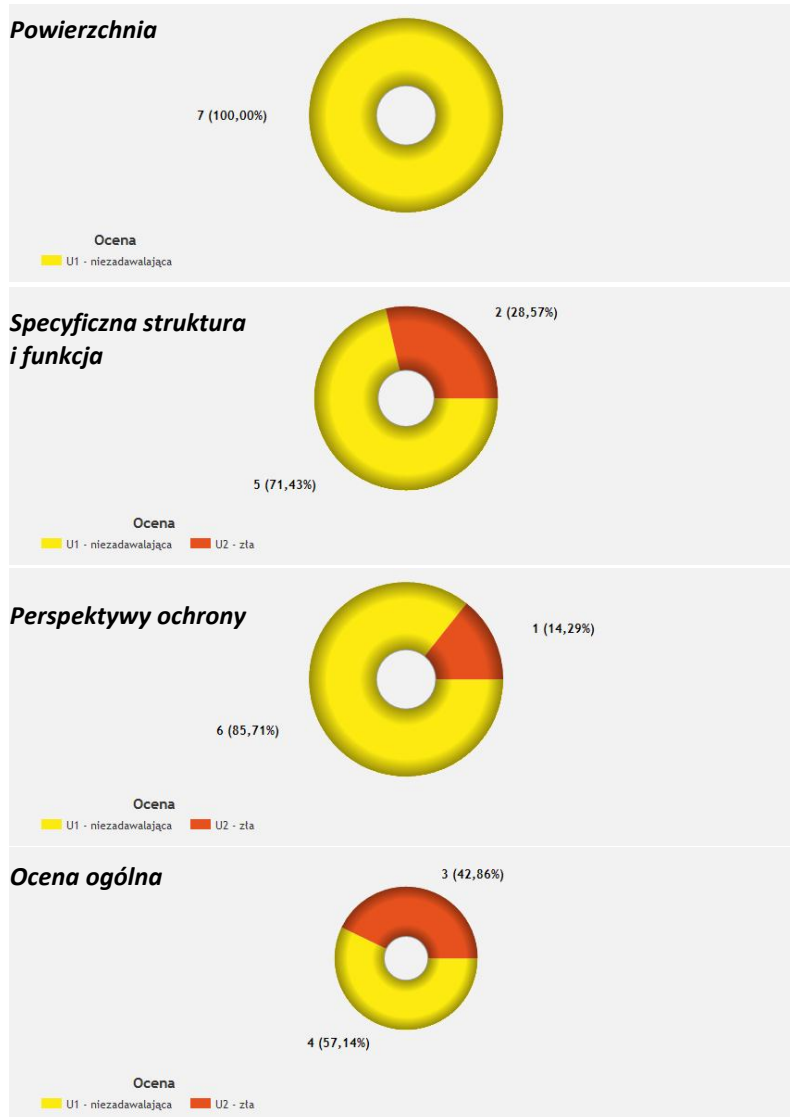
Uwagi o rozmieszczeniu i wyborze powierzchni badawczych

Część jezior przybrzeżnych (Gardno, Łebsko, Dołgie Wielkie i Dołgie Małe) znajduje się w na terenie Słowińskiego Parku Narodowego, będącego jednocześnie światowym rezerwatem biosfery i obszarem z listy Ramsar. Teren ten, pod nazwą Pobrzeże Słowińskie (PLH220023) jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000. Wymienione jeziora były monitorowane na potrzeby Operatu Ochrony Ekosystemów Wodnych SPN (Burchard i in 2005).

Do monitoringu wybrano jeziora leżące poza obszarami Natura 2000 aby w powiązaniu z w/w danymi zobrazować aktualny (wyjściowy) stan ekologiczny jezior przybrzeżnych w Polsce.

Wyniki

REGION KONTYNETENTALNY

Wynik ogólny i reprezentatywność badań terenowych:

Dotychczasowa ocena: **U1 (FV, U1, U1)**. Liczba badanych stanowisk jest **zbyt mała**, aby podać reprezentatywne wyniki dla regionu biogeograficznego. Niewątpliwie należy prowadzić dalsze badania stanu tego siedliska przyrodniczego. Wstępna ocena ogólna: **U1/U2 (U1, U1/U2, U1)**. Najgorzej oceniano parametr „specyficzna struktura i funkcja”. Warto podkreślić, że w obecnym projekcie badano tylko podtyp: jeziora przymorskie, natomiast nie badano „zalewów”. Ponadto badania jezior prowadzono poza parkami narodowymi, natomiast można podejrzewać, że na terenach chronionych (np. w Słowińskim Parku Narodowym) są one lepiej zachowane. Wyniki badań wskazują więc, że prawdopodobnie stan podtypu „jeziora przymorskie” jest gorszy niż całego typu – i w tym

WYNIKI MONITORINGU

kierunku należy kierować działania ochronne. Z drugiej strony należy przeprowadzić ocenę stanu zalewów (Wiślanego i Szczecińskiego), aby sprawdzić czy również do nich odnoszą się wykazywane dotychczas przekształcenia „specyficznej struktury i funkcji”.

Spośród wskaźników specyficznej struktury i funkcji najgorzej oceniano: obecność hydrofitów, obecność ramienic, przezroczystość wody, zasilanie wodami słonymi, strefa przybrzeżna

Główne zagrożenia: eutrofizacja, zarastanie trzciną, rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Wskaźniki ochronne: wykaszanie trzcin oraz odnowienie (poszerzenie) połączeń jezior przybrzeżnych z morzem,

Monitoring zintegrowany

Parametr/ wskaźnik	Region, obszar i liczba stanowisk w obszarze			
	jez. Wicko	jez. Bukowo	jez. Kopań	Suma ocen
	2	3	2	7
Powierzchnia siedliska w obszarze	U1	U1	U1	U1 – 7
Specyficzna struktura i funkcje	U2	U2	U2	U2 – 7
a) strefa przybrzeżna	U1	U1	U1	U1 – 7
b) liczba zbiorowisk	FV	U2	FV	FV – 3 U1 – 1 U2 – 3
c) obecność hydrofitów	U1	U1	U1	U1 – 7
d) obecność ramienic	U2	U2	U1	U1 – 2 U2 – 5
e) zasilanie wodami słonymi	U1	FV	U1	FV – 3 U1 – 4
f) przezroczystość wody	U2	FV	U2	FV – 3 U2 – 4
g) fosfor ogólny	FV	FV	FV	FV – 7
h) azot nieorganiczny	FV	FV	FV	FV – 7
i) zawartość chlorków	U2	FV	FV	FV – 7 U2 – 2
j) odczyn wody	FV	FV	FV	FV – 7
Perspektywy ochrony	U1	U1	U1	U1 – 7
Ocena ogólna	U2	U2	U2	U2 – 7

Analiza wyników – ocena stanu zachowania siedliska w kraju

Ogólny opis

Siedlisko 1150 należy do siedlisk naturalnych. Zatoki i jeziora przybrzeżne są zwykle rozległe, płytkie i niestratyfikowane. Poziom i temperatura wód może ulegać znacznym wahaniom. Są to siedliska bardzo wrażliwe na zmiany, a zwłaszcza na proces eutrofizacji. Na terenie Polski siedlisko to występuje jedynie w północno-zachodniej części kraju. Część jezior przybrzeżnych znajduje się na terenie Słowińskiego Parku Narodowego i te są najlepiej zachowane. Przeprowadzone analizy wskazują, że monitorowane jeziora są obecnie silnie zeutrofizowane, praktycznie pozbawione roślinności podwodnej. Na wszystkich stanowiskach dominuje roślinność szuwarowa, a wśród szuwarów zdecydowaną dominacją wykazuje się trzcina pospolita *Phragmites australis*.

Specyficzna struktura i funkcje siedliska ocenione zostały na wszystkich stanowiskach zostały ocenione na U2.

Główne zagrożenia

Przeprowadzone analizy wykazują, że najważniejszym zagrożeniem dla siedliska jest postępujący proces eutrofizacji.

Wymogi ochronne

Ze względu na małą liczbę zatok i jezior słonowodnych w Polsce, siedlisko 1150 jest szczególnie cenne przyrodniczo. Stanowczo za mało obszarów reprezentujących siedlisko jest objętych ochroną. Jeziora słonowodne są już jednak w znacznym stopniu zdegradowane, dlatego warto rozważyć zabiegi ochrony czynnej, takie jak. wykaszanie trzciny oraz odnowienie (poszerzenie) połączeń jezior przybrzeżnych z morzem.

Ocena stanu zagrożeń i czynników wpływających na stan siedliska

Monitoring zintegrowany

Kod i rodzaj oddziaływania	Obszar i liczba stanowisk		
	Jezioro Bukowo	Jezioro Kopań	Jezioro Wicko
	3	2	2
210 Rybołówstwo	B (0), C(0)	B(0)	B (0)
600 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	B (-)		
952 Eutrofizacja		C(-)	B (-)
730 Poligony			B (0)

Syntetyczny opis oddziaływań

Wszystkie oddziaływania antropogeniczne przynoszą negatywny bądź neutralny skutek. Największe zagrożenie stanowi eutrofizacja (kod 952) oraz infrastruktura sportowa i rekreacyjna (600).